

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת מנחות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - ע"י בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיך.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

טל : 571-2016 (02)

מסכת מנחות

פ"א כל המנחות

גמ' ב. - ו.

ד' עבודות לשם מנחה אחרת כשר ולא עלו לבעלים
חוץ ממנחת חוטא וקנאות דפסולין [היא, אסמכתא - ר"ש - קדש קדשים היא כחטאת]
לר"ש מנחות שלא לשמן עלו לבעלים:
לרבה בשינוי קודש ולא בשינוי בעלים [מחשבה דמינכרא שהוא משקר], וכן עגל ופר לשם פסח
ואשם עלו, וכן לרש"י הזאת חטאת עוף למטה לשם עולה (לרש"י - לא טעי שיעשה הזאה וגם למטה)
לרבא - בלשם מנחה ולא בלשם זבח
[וזאת תורת המנחה - תורה אחת לכל המנחות]
לרב אשי - ב"לשם מרחשת, בלולה", ולא בלשם "מנחת מרחשת" (או "בלולה בשמן") [פסול
מחשבה בשם המנחה, (רש"י - ואל"ה הוי דברי רוח)]
חטאת חלב לשם חטאת נזיר, מצורע - לר"ש לרבא כשרה
[וזאת תורת החטאת - תורה אחת לכל חטאת]
לרבנן (וי"ג לכו"ע) פסולה [עולות בהדייהו (רש"י - אטו שחט לשם עולת נזיר; חטאת בא להכשיר כעולה,
י"מ - טעונה נסכים (חטאת מצורע)]
מותר מעות מנחת קנאות לנדבת ציבור [עון עון מחטאת]
רב - מנחת העומר, אשם נזיר ומצורע שלא לשמן פסולין [באו להתיר, להכשיר ולא הכשיר - חומרא
שמכשיר קבוע (חטאת יולדת) אינו לאחר מיתה] (איתותב)
ר"ל - מנחת העומר כשירה ושירה נאכלין אחר שמביא אחרת להתיר [רב אדא ב"א - אין מחוסר
זמן לבו ביום והוי ממשקה ישראל (רש"י - הואיל ויהא מותר לישראל, אינו מחו"ז לגבוה) חוץ
ממצורע דשינוי סדר הוי מחו"ז גם לבו ביום [תהיה], ר"פ - האיר המזרח מתיר ומצוה להמתין
לאכול עד והביאכם]
רבא - מותר וא"צ אחר [לא מהני מחשבה דחידוש הוא (לרש"י - דשעורים אינם בקרבן אחר)]
אסורים להדיט ומותר לגבוה: חלב ודם, מליקה, מנחת העומר, פטום הקטרת, קרבנות שבת, כלאים
בבגדי כהונה
פסול טריפה לקרבן [ממשקה ישראל, כל אשר יעבור תחת השבט, מן הבקר (לנטרפה ממעי אמו, לפני,
אחרי שהקדיש)]

רש"י ב. - ה:

פסול לשמו ושלא לשמו בחישוב כן בעבודה אחת
לשמה לכתחלה - אם זבח שלמים קרבנו - זביחה לשם שלמים, רש"י זבחים - לא יחשב
מחשבת קדשים בפה - על כל דבר פשע, דאי לא בפה למאי נחייב ליה
מיצוי = סוחט בין אצבעותיו ונצוק הדם למרחוק
אשם שניתק ושחטו הוי עולה - לרש"י - הללמ"ס לניתוק לרעה ומאז כשר לעולה, וגזה"כ "הוא" דלפני
ניתוק שם אשם עליו ובעי עקירה לשם עולה
אע"פ ששעורים שייך ג"כ במנחת סוטה - שם קמת אבל עומר גרש, שם לברר עון ולא עבודה -
וגזה"כ דמחשבה פוסלת
לרש"י - קמיצה בשעת פגימת המזבח אין מחשבה פוסלת, ואם יתקן מזבח באותו יום אז יקטיר

גמ' ו. - יא.

חילול מנחה ע"י עבודה (1 זר, 2 אונן, 3 טבול יום, 4 מחוסר כיפורים, 5 מחוסר בגדים,
6 מחוסר ריחון, 7 ערל, 8 טמא, 9 יושב, 10 עומד ע"ג חציצה, 11 שמאל

לבן בתירה - יחזיר ויקמוץ בהכשר [קמיצת פסול לא קבעה] וקמוץ משם - ממקום שקמוץ כבר],
לר' יוסי בן יוסי ור"י הנחתום - ולא לאחר קי' קומץ [גמר עבודת קומץ בקי' כלי]
ות"ק חולק [וקמוץ משם = במקום הזר (לרש"י - א"צ צפון)]

קומץ יתר, חסר (בראשי אצבעותיו, עלה בידו צרור, מלח, לבונה) פסול [בקומצו, מלא קומצו]
ר' יוחנן - כלי שרת מקדש רק מדעת, ולכן חזרה לכלי לא מקדש

כלי ע"ג קרקע: ר"נ - קמיצה וקידוש בעי הגבהת כהן (רש"י - עבודה שאינה חשובה, ר' גרשום - לאו עבודה)
רב ששת - קמיצה כשרה, רבא - וכן קי' מנחה כשר [כבזיכין] אבל קי' קומץ בעי הגבהה [כקבלת
דס]

קומץ שחלקו בב' כלים - אינו קדוש [כדם דפסול בפחות מכדי הזאה (רש"י - ז' הזאות דחטאת פנימיות)
[[וטבל בדס]]

שיירי הדם שבאצבע פסולין לזריקה ובעי קינוח

חביתי כה"ג - ר' יוחנן - אינה קדושה לחצאין [מנחה מחיצתה - מנחה שלימה ואח"כ חוצה, שניהם
מלאים - שלמים] ואם דעתו להוסיף - לר' יוחנן קדושה [כר' יוסי - ראשון ראשון קדוש] ורב
חולק

ר' אלעזר - קדושה לחצאין [מתוך שקרבה לחצאין] ו"מחציתה - משלם" רק להביא מביתו שלם

רב ושמואל - קי' מנחה אפי' בלי שמן ו/או לבונה [כלחם הפנים, כמנחת נסכים, כמנחת חוטא],
אפי' שמן או לבונה לבד [כמצורע, כבזיכין], רב חנינא - צריך הכל בכלי

ר' אלעזר - קמיצה בהיכל כשרה [כבזיכין], ר' יוחנן - שחיטה בהיכל כשרה [פתח אוה"מ וכ"ש היכל
עיקר]

בלילה חוץ לעזרה - לר' יוחנן פסולה [עשייתה בכלי], לר"ל כשרה [דכשר בזר]

איסור חסרון [מסלתה, משמנה, מן המנחה, מלא קומץ ב"פ]

חסרה קודם קמיצה - ר' יוחנן - ימלאנו מביתו [קמיצה קבעה למנחה יחד ועד אזי יכול לשנות],
ר"ל - פסול (איתוחב)

חסרה השיירים אחר קמיצה - לר"א מקטיר קומץ [זעירי - ואין נאכלין] ונהנותרת ולא נותרת מנותרת,
ול"ק דרש"י ר' ינאי חולק [מן המנחה - שהיתה בשעת קומץ]
לר' יהושע - ר' יוחנן ורב כו. - מקטיר - דנשתיר, ר"ל - פסול [מן המנחה (כולה) והקטיר]

פסול קמיצה וקידוש בשמאל [ר' זירא - כפו - ד' פעמים "שמאלית" במצורע ולא בעלמא,
רבא - יד יד משמן מצורע, וקמוץ הכהן, לר"ש - ק"ק היא כחטאת ויד יד למנחת חוטא וקי' א"צ
ימין]

שמן מצורע מותר אצידי הבהן ולא אצידי צדדין (בשר התחתון) בין ע"ג דם בין נתקנה

ספק מה נקרא שלא כדקמצי אינשי, ספק בדבק הקומץ (רש"י - בקי' כלי) לדופן או הופכו ודבקו לקרקע
הכלי

רש"י ו: - יא.

לרש"י - הכשר זר בכמה קודם שנתקדש אהרן

לרש"י - לר' יוחנן בזבחים כלי שרת מקדש פסולין שיקרבו לכתחלה ור"ל דחהו

נפרס לחם הפנים לפני פירוק (ר' אלעזר - זמן פירוק [מבורר קומצו - וכמאן דקמצה]) הלחם פסול אפי'
בנפרס אחר סילוק בזיכין [מנחה חסרה לפני קמיצה/הקטרה, ק"ק היא (גמ' יב:)] ולא יקטיר
בזיכין

לרש"י - קי' כלי מקדש ליפסל ביוצא (אולי חוץ מהבאים עם הזבח עד שנשחט)

אין "שני כתובים הבאין כאחד" בחדא מילתא - אלא קראי יתירי

לרש"י - נתינה לכלי לקדש = עבודת כלי

כשקומץ - מסלק הלבונה לצד וקומץ מאמצע

צרוך הוי חציצה בין יד לקמח, בין קמח לקמח - נר' כב' חצאי קמצים

גמ' יא. - יג.

ריבה שמנה או חסרה [משמנה] פסולה

חיסר בהקטרת לבונה - ר"מ - פסול [כל הלבונה]

ר"י - עד ב' קרטין כשר [כל = כל שהו, ואת כל = ב']

ר"ש - עד קורט א' כשר [את" לא דריש]

לר' יוחנן ומח' ר' אמי ור' יצחק נפחא - בלבונה הבא בפנ"ע (הרי עלי לבונה) ובבזיכין לכו"ע בעי קומץ בסופו כבתחלתו

יתיר לבונה - כשר אבל לא בהפריש ב' קמצים ול"ב דרש"י - רק ב' קמצים כשרה [כ"א חזי] ואם נחסר אחר קמיצה פסול לר"מ

הוקבעו בזיכין עם הלחם לענין חסר ויתר - בסילוק ולא כשהגיע זמנו לבד

מחשבת חוץ למקומו על אכילת שיריים או הקטרה פוסלת, מחשבת חוץ לזמנו בלי פסול אחר - פיגול וכרת

לר"י אם מחשבת פיגול קדמה למחשבת חוץ למקומו (רש"י - בין בב' עבודות בין בחד עבודה) - פיגול וכרת, לחכמים רק פסול

שיריים שחסרו ונאסרו באכילה, הקטרת קומץ -

רב הונא - לא קובעת בפיגול (רש"י - בהקטיר ע"מ לאכלם למחר)

ולא מפקעת מעילה [פסול דגופו גרוע מיוצא, רש"י - כמחשב על אין דרכו לאכול, מעילה דאין היתר

לכהנים, ברשב"ם - דהקטרה אינה מתיר באכילה]

ורבא חולק [קיל מיוצא] והדר ב', והסיק אביי דלר"א לא, ולר"ע כן מהני

אין מחשבת אכילה והקטרה מצטרפין לכזית לכו"ע

רש"י יב. - יג.

מחשבה להקטיר קורט א' של לבונה למחר מפגל לר"ש

מחשבת הקטרת שיריים או אכילת קומץ למחר כשר דבטלה דעתו